

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 70 gr. z odnośnikami nieprzewidywanymi, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać pozaterminowych dostawczych gazet, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 252.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr., za reklamę na str. 4-lin. w wiadomościach poczynnych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo: w poniedziałek, środek i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzesku. — Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 92

Wąbrzesko, Kowalewo, Golub, wtorek dnia 7 sierpnia 1934 r.

Rok XIII.

Promieniowanie idei legionowej na formacje polskie w czasie wielkiej wojny

Dzień 6 sierpnia 1914 r. jest dniem rodzin żołnierza polskiego. Inicjatywa Piłsudskiego stworzyła fakt dokonany. Sprawiała ona, że „w czasie, gdy na żywym ciele naszej ojczyzny miano wyrąbać mieczami nowe granice państw i narodów, na szalach losów, wążących się nad naszymi głowami, nie zabrakło szabli polskiej”.

Decyzja Piłsudskiego podjęcia na tle zawieruchy światowej zbrojnej walki o niepodległość pod własnym polskim sztandarem nie była improwizacją. Poprzedziła ją kilkoletnia uparta praca polskich szkół wojskowych, mających dostarczyć przyszłym oddziałom powstańczym kadry organizatorów i dowódców, poprzedził ją wyjątkowy trud budzenia pogrążonej w bezruchu masy polskiej i popularyzowania wśród niej hasła niepodległości i walki.

Żołnierski marsz pierwszej kadrowej, która przekroczyła kordon graniczny, by „czynem wojennym budzić Polskę do zmartwychwstania”, nie wywołał na razie w społeczeństwie spodziewanego odzewu. Naród trwał w bezruchu i uległej wobec przemocy bierności. Zwolna tylko inicjatywa strzelecka i heroizm legionów przeorywał duszę narodu, by wreszcie zwycięsko nad nią zaciążyć.

Kadra młodzieży strzeleckiej i drużyniackiej, którą zmobilizował w sierpniu 1914 r. rozkaz Piłsudskiego, rozrasta się w ciągu dwóch lat do siły zbrojnej, liczącej około 50.000 szabli i bagnatów. Polska Organizacja Wojskowa, istniejąca już od r. 1914 w zaborze rosyjskim, która z czasem staje się głównym instrumentem walk z zaborcami, skupia pod koniec wojny światowej w swych szeregach, pracujących w tak trudnych warunkach konspiracji, kilkadziesiąt tysięcy ofiarnych żołnierzy wolności. Samodzielna polska siła zbrojna staje się faktem.

Istnienie tej siły, wypróbowanej na polach bitew, przenikniętej duchem najwyższej ofiarności i bezwzględnej posłuchu dla Wodza, wymusza na zaborcach już w ciągu wojny dwa akty prawno - publiczne o międzynarodowym znaczeniu: akt z 5 listopada 1916 r. i deklarację rządu rosyjskiego z 30 marca 1917 r., dzięki czemu sprawa polska z wewnętrznej sprawy państw zaborczych staje się zagadnieniem światowym. Ta sama polska siła zbrojna w momencie załamania się potęgi militarnej Niemiec i Austrii uwolniła kraj od przemocy wroga i rzuciła zręby pod niepodległe państwo, powołane do życia własnym krwawym trudem. Istniejące już w tym momencie polskie oddziały wojskowe ułatwiły szybkie formowanie armii narodowej, która musiała wyrywać i utrzymywać zagrożone ze wszech stron granice powstającego do niepodległego życia państwa.

Sugestywna siła legionów oddziaływała nie tylko na społeczeństwo, jęczące pod przemocą wroga. Przenika fronty bojowe, wywołuje przedewszystkiem echo wśród Polaków wypełniających wielomiljonową armię rosyjską. Pod hasłem nazwiska Piłsudskiego rozpoczyna się budowa siły polskiej w Rosji. Pierwszy powszechny Zjazd Związków Wojskowych Polaków w Piotrogradzie z czerwca 1917 r. wybiera jednomyślnie swym

prezesem honorowym Piłsudskiego właśnie jako wyraziciela idei niepodległości i twórcę polskiej siły zbrojnej. A promieniowanie idei legionowej na oddziały formowane na wschodzie staje się z czasem jeszcze bardziej bezpośrednie, gdy szereg wysłanników P. O. W. — Miedziński, Schaetzel, Hołówko, Bartel de Weydental, Lis - Kula i dziesiątki innych — przedzierają się przez linię bojową i nawiązują tu z polskimi oddziałami nic żołnierskiego braterstwa, gdy wreszcie druga brygada legionów rzuci rękawicę państwu centralnym i pod Rarańczą przechodzi w walce na drugą stronę frontu.

Małoduszność i bezideowość dowódców I i III Korpusu sprawia, że te silne liczebnie zawiązki naszej siły zbrojnej idą bez walki, pod naciskiem Niemców w rozsypkę. Tylko druga brygada skrawi się w walce pod Kaulowem. Z formacyj wschodnich tylko 4 Dywizja żeligowskiego i 5 Dywizja Syberyjska wróca do kraju z bronią w rękę i jako zorganizowane jednostki. Materiał ludzki wschodnich korpusów, zmarnowany na razie wejdzie w skład armii polskiej w pojedynkę i częściowo tylko, lecz wniesie do swej służby ojczyźnie te pierwiastki ideowe, które

zaszczepią weń emisariusze legionowego obozu.

Tym samym legionowym duchem owiana była i polska armja we Francji. Nietylko dlatego, że w skład jej weszli liczni wypróbowani oficerowie i żołnierze legionowi, którzy znaleźli się we Francji poprzez włoskie obozy jenieckie czy stępy południoworosyjskie. Dlatego przedewszystkiem, że przyświecały jej te same hasła walki i niepodległości. Intryga polityczna — swoja czy obca — opóźniła jej przybycie na ziemię polską, już wolną lecz krwawiącą na wszystkich granicach. Gdy jednak stanęła ramię w ramię obok swych starszych towarzyszy broni z pod znaku Strzelca czy P. O. W., złąła się z nimi w jednolity trzon nieugiętej armji narodowej.

Idea legionowa, idea walki zbrojnej o niepodległość, scementowała wszystkie formacje polskie, powstające w czasie wojny, przedzielone częstokroć linią bojową i morzem krwi. Zwycięska ta idea ofiarnej służby ojczyźnie nadal przyświeca i naszej armji narodowej i całemu naszemu życiu państwowemu.

Straszny orkan

MIASTA ZALANE WODĄ — 5 OSÓB ZABITYCH.

NOWY YORK. Huragan o nie zwykle gwałtownej sile szalał w południowej części stanu Michigan. Straty wyrządzone przez cyklon są bardzo poważne.

Na przestrzeni 180 klm. pomiędzy Detroit a Flint straty wyrządzone przez orkan są bardzo wielkie. Zbio-

ry zostały zniszczone a wiele drzew wyrwanych z korzeniami. Po burzy miała miejsce gwałtowna ulewa. Wiele miejscowości znajduje się pod wodą. W kilku miastach przewody elektryczne zostały zerwane. Według dotychczasowych obliczeń liczba ofiar w ludziach wynosi 5 zabitych.

Ostatnie zerwanie z przeszłością

LONDYN „Times” pisze, że Hindenburg odszedł w chwili, kiedy jego wpływ, przedstawiający pewną stałość i ciągłość, był bardziej potrzebny, niż kiedykolwiek. Dla wielu Niemców — stwierdza „Times” — Hindenburga był bardziej centralną i więcej skupiającą figurą, aniżeli Hitler. Władza Hindenburga była oparta na prawdziwym ukochaniu, na szacunku i wdzięczności, jakie otaczały to nazwisko, które urosło do rozmiarów legendy. Dziennik stwierdza, że śmierć Hindenburga oznacza dla Niemiec zupełne zerwanie z przeszłością i definitywne przejście do 3-ciej Rzeszy.

„Daily Telegraph” podkreśla, że ze śmiercią Hindenburga znika z Niemiec więcej, niż tylko wielka postać i bohater narodowy. Hindenburg był — zdaniem dziennika — widocznym pomnikiem przeszłości Niemiec, elementem solidarności i trwałości wśród wszystkich zmian politycznych, jakie

się dokonały. Skoncentrowanie obecnie wszelkiej władzy w rękę Hitlera wywołuje — wg „Daily Telegraph” — wątpliwości i obawy w wielu stolicach Europy.

Były cesarz Wilhelm wysłał następującą depezę do płk. Hindenburga, syna zmarłego feldmarszałka: „Cesarzowa i ja jesteśmy pogrążeni w żalobie, łącząc się w ból z Panem i całym narodem niemieckim. Życie hojnie poświęcone przez Boga osiągnęło swój kres. Książę następca tronu przedłożył nasze ostatnie pożegnanie nieśmiertelnemu bohaterowi z pod Tannenberga. Podpisano Wilhelm rex.

WEZWANIE DO WIERNOŚCI HITLEROWI

BERLIN. Zastępca Führera, Rudolf Hess, wydał odezwę do wszystkich członków niemieckiej narodowo-socjalistycznej partji robotniczej:

Hindenburg zmarł, ale żyje w naszych sercach jako pełen chwały sym-

bol historii Niemiec. Żyje on jako zwycięzca z pod Tannenberga, jako generał feldmarszałek wojny światowej, żyje jako ojciec wielkiego narodu. Wojownicy za wolność Niemiec chyła z żalem sztandary przed wielkim Niemcem w czci i wdzięczności. Hindenburg powołał wodza i rozpoczął przez to nową historję Niemiec. Wierność dla Hindenburga oznacza wierność dla Führera, i wierność dla Niemiec. Stajemy do nowej walki o przyszłość naszego narodu.

(—) Rudolf Hess.

Testament Hindenburga zaginął

LONDYN. Dzienniki angielskie zamieszczają sensacyjną wiadomość z Berlina, jakoby testament Hindenburga zaginął. Sekretarz stanu Misner podobno bezkutecznie starał się odnaleźć testament w pałacu prezydenta Rzeszy.

BERLIN. Mimo powszechnej żałoby po zgasłym prezydencie, którą szczerze okryły się całe Niemcy, głównym przedmiotem rozmów poufnych w szerokich kołach politycznych jest kwestja zamachu stanu Hitlera i wyznaczonego na dzień 19 sierpnia plebiscytu.

Głosowanie ludowe odbędzie się w „Reichsjustizblatt” z 3 bm. ogłosił rozporządzenie o przeprowadzeniu głosowania w sprawie zwierzchnika Rzeszy i pierwsze rozporządzenie plebiscytowe. Oba rozporządzenia noszą podpis ministra spraw wewnętrznych.

Rozporządzenie o przeprowadzeniu plebiscytu składa się z pięciu paragrafów.

Według par. 3 ma być wydrukowany na kartkach do głosowania — znany list kanclerza Hitlera do ministra spraw wewnętrznych z 2 sierpnia, i uchwała rządu Rzeszy w sprawie głosowania ludowego. Pod tem stoją słowa:

„Czy się godzisz, ty Niemcze i ty Niemko, na uregulowanie, dokonane przez tę ustawę?”

Według par. 4 głosowanie odbywa się w ten sposób, że głosujący potwierdza lub zaprzecza temu zapytaniu, pisze krzyżyk w kółku, wydrukowanem pod wyrazem „tak” lub „nie”.

POMOC DLA INWALIDÓW. WOJENNYCH

Rada ministrów postanowiła podwyższyć kredyt w budżecie ministerstwa opieki społecznej w rozdziale „opieka nad inwalidami wojennymi” o 500 000 zł. na pomoc dla inwalidów wojennych.

Kredyt ten przeznaczony będzie na wypłatę zapomóg dla wdów oraz dla inwalidów wojennych, którzy od 1 kwietnia 1934 r. zostali pozbawieni renty.

Eksposé Premjera Kozłowskiego

(Ciąg dalszy)

Sytuacja gospodarcza w rzemiośle na skutek stopniowego ożywienia się spożycia uległa w ostatnich czasach również pewnej poprawie. Doceniam jednak, że położenie rzemiosła jest ciągle jeszcze bardzo trudne, a w szczególności zagadnienia odpowiednio niskiego oprocentowania i dobrze rozprowadzonego kredytu rzemieślniczego jakoteż zagadnienie celowej organizacji gospodarczej rzemiosła i zapewnienia mu rynku zbytu wymaga wielkiej troski i wysiłku państwa.

Podkreślając te poszczególne momenty ożywienia rynku produkcyjnego, chciałbym podkreślić jeszcze jedno: charakterystycznym jest, że STOSUNKOWO NAJWIĘKSZA POPRAWA ZARYSUJE SIĘ WŁASNIE W TYCH GAŁĘZIACH, KTÓRE PRZYSWOIŁY SOBIE METODY OGÓLNEJ NASZEJ POLITYKI GOSPODARCZEJ, umiały pójść na ograniczenia, umiały dostosować się do nowych warunków gospodarczych, zmniejszyć swe koszty produkcji i obniżyć ceny. W tych gałęziach mamy też do czynienia z największym wzrostem obrotów, rozszerzeniem produkcji i zwiększeniem zatrudnienia.

ŚLUSZNE METODY.

Co więcej — obserwacja przebiegu walki z kryzysem w innych krajach utwierdza nas musi w przekonaniu O ŚLUSZNOŚCI WYBRANYCH OD POCZĄTKU PRZEZ POLSKĄ METOD.

Z pośród bardzo rozmaitych form walki z przesileniem, nieraz w założeniu biegunowo odmiennych od naszych założeń ostają się te tylko, które w rezultacie prowadzą do skutku, który i my zamierzamy osiągnąć, a mianowicie do szukania równowagi na nowym, niższym poziomie. Inne zawodzą — i to nieraz bardzo boleśnie.

To też dotychczasowa polityka gospodarcza Polski oraz odporność ubogiego społeczeństwa polskiego wobec kryzysu wywołały niewątpliwie wzrost szacunku do nas, jako narodu i państwa i przyczyniły się w pewnej mierze do tych powodzeń, jakie osiągnęła w ciągu lat ostatnich nasza polityka zagraniczna.

Zasadniczy temat mego dzisiejszego przemówienia został wyczerpany. Chcę przecież przed rozstaniem się z Panami poruszyć dwie jeszcze sprawy z tematem dzisiejszym niezwiązane, lecz jednak obchodzące bardzo żywo ogół.

KŁĘSKA POWODZI.

Jedną z tych spraw jest klęska powodzi. Trudno sobie zdać sprawę z rozmiarów spustoszenia, jakie powódź uczyniła. Są jednak one bardzo poważne. Bez przesady można chyba powiedzieć, że około 50 tys. rodzin zostało nią dotkniętych. Ludziom tym przyjdzie z pomocą, tak, jakemy sził w momencie katastrofy, ale z pomocą również pospieszyć winno całe społeczeństwo.

OBOZY ODOSONBIENIA.

Druga sprawa żywo dyskutowana w opinii to sprawa obozów odosobnienia. Tu pragnę oświadczyć co następuje:

Cały szereg ekscesów i bójek, posługiwanie się pałką i rewolwerem jako bronią walki politycznej, anarchizowanie życia politycznego przez poszczególne, nieobliczalne w swem postępowaniu jednostki, gloryfikowanie wszelkiego rodzaju aktów gwałtu, — co w sumie groziło zwyrodnieniem życia społecznego w Polsce, sabotaże, morderstwa i gwałty, prowadzone przez pewną część społeczności ukraińskiej, wreszcie morderstwo Ministra Spraw Wewnętrznych ś. p. Bronisława Pierackiego, dokonane przez Bojową Organizację Ukraińską, zmusiły rząd do chwycenia środków dotychczas niestosowanych. Dekret o miejscach odosobnienia pozwala w sposób radykalny zlikwidować w zarodku wszelkie próby anarchii. W miejscu odosobnienia w Berezie Kartuzkiej znajdują się razem zagrażający bezpieczeństwu publicznemu Ukraińcy, zanarchizowane elementy przeważnie żydowskie i pałkarze obozu narodowego. Surowy regulamin i pożyteczna dla Państwa praca przymusowa są środkami wychowawczymi, które elementy nie dostosowane do zorganizowanego życia społecznego uczą właściwego stosunku do państwa.

RZETELNĄ PRACĄ

Ku lepszemu idziemy jutro

Stwierdzam, że każdy przejaw bojówkarskich poczynań lub szerzenia anarchii spowoduje odosobnienie zakazanej jednostki. Dotychczas umieszczono w miejscu odosobnienia około 200 jednostek.

Mówiąc może trochę przydługą, starałem się panom przedstawić sprawy polskiego gospodarstwa. Są to sprawy trudne i zawiłe, bo gospodarstwo jest duże i bardzo rozmaite. Jak widziacie, GOSPODAROWAĆ W NIEM CHCĘ—OSZCZĘDNI I PRAKTYCZNI; gospodarować chcę tak, aby prosty człowiek, człowiek pracy rąk swoich w mieście i na wsi rozumiał i wiedział, że tak samo jak w małym gospodarstwie cudów niema i rząd ich także robić nie może. Mogę natomiast stwierdzić, że RZETELNĄ PRACĄ KU LEPSZEMU IDZIEMY JUTRO.

A wy panowie, idąc do narodu powiecie, że rząd o prostym narodzie myśli, że dla niego pracuje, ale pamiętajcie, że tak samo, jak niema porządku w narodzie bez rządu, tak samo niema dobrego rządu bez poparcia narodu. Całe polskie gospodarstwo jest nasze i wszyscy się doń przyczyniamy i to tylko razem wspólnie możemy lepszemu jutro wypracować. Wiem o tem dobrze — jest dużo biednych, są i głodni, w kraju jest dużo do zrobienia i wiele do zbudowania. Ja wam nie będę obiecywać czego zrobić nie mogę. Powiedziałem tylko, po jakiej drodze pójdą prace rządu. Nie jedno zjemy już w Polsce zrobili i nie jedno jeszcze zrobimy.

Skróty

— Rok szkolny, wbrew pogłoskom o przedłużeniu wakacji, rozpocznie się 20 sierpnia.

— Do Kopenhagi przybyły polskie kontrytorpedowce i łodzie podwodne.

— Ogólne koszty udziału w tegorocznym Challenge'u wszystkich państw wyniosą 10 milionów złotych.

— Przed 10 laty zmarł w Ameryce emigrant Daniel Petras, pozostawiając 50 milionów dolarów majątku. Po otwarciu testamentu dowiedziano się, że majątek ma być podzielony między trzech spadkobierców, z których jeden żyje w Warszawie. Ma on otrzymać około 88 milionów złotych.

— W związku z ostatnim zaburzeniem w Karyntji aresztowano dotychczas 2 tys. osób.

— Sąd woj. w Wiedniu skazał na bezterminowe ciężkie więzienie Pawła Hudla, jednego z głównych przewódców oddziałów narodowo-socjalistycznych, które brały udział w zamachu na gmach urzędu kanclerskiego.

— We wsi Zalesie, pow. sieradzkiego, skradziono 72-letniemu wieśniakowi Ignacemu Uzieble podczas jego nieobecności dom i oborę i wywieziono w niewiadomym kierunku.

— We wsi Biestrzyków Mały pow. radomskiego spłonęło 21 gospodarstw. Straty wynoszą przeszło 100 tys. złotych.

— Podczas ostatniej powodzi w Korei (Japonia) zginęło 350 osób, 12 000 domostw zostało uniesionych, a 53 000 zatopionych. Straty obliczają na 30 milionów jen.

+ W Szanghaju i innych portowych miastach chińskich zmarło 161 ludzi na udar słoneczny.

+ Narodowi socjaliści w Austrii widocznie nie zaprzestali swej działalności, albowiem ogłosili odezwę, wzywającą do bojkotu pomarańcz, cytryn i innych artykułów, pochodzących z Włoch.

+ W okręgu chabarowskim (Daleki Wschód) wykryto pokłady złota, ołowiu i arsenu.

+ Znany lotnik polski Hausner zamierza w dniu 15. bm. przelecieć z Ameryki do Polski na samolocie.

Z całej Polski

— CHOJNICE. (Skazanie szpiega). Przed sądem okręgowym w Chojnicach odpowiadał obywatel niemiecki Lichtenstein, oskarżony o uprawianie szpiegowstwa na rzecz państwa ościennego. Rozprawa odbyła się przy zamkniętych drzwiach. Sąd skazał Lichtensteina na trzy lata więzienia.

— JAROCIN. (Ksiądz popełnił samobójstwo.) Mniej więcej przed miesiącem w Radlinie w pow. jarocińskim zdarzył się przynębiający wypadek: proboszcza tamtejszej parafii ks. Pieprzyckiego znaleziono martwego na torze kolejowym. Mieszkańcy wsi orzekli, że zaszedł tu nieszczęśliwy wypadek, którego przyczyną była choroba uszu, na którą cierpiał ks. proboszcz, tak, że zapewne niedosły-

szął pędzącego pociągu i dostał się pod koła.

Sledztwo wykazało jednak co innego; już po wstępnych dochodzeniach ustalono, że „nieszczęśliwy wypadek” przycki na kilka dni przed swą trąbył zamachem samobójczym. Ks. Pieprzyczą śmiercią popadł w depresję moralną, spowodowaną przegranym procesem o 60 tysięcy zł.

Krytycznego dnia kilka godzin krążył po polach i widocznie doznał chwilowego silnego rozstroju nerwowego i pod wpływem jego — rzucił się pod koła nadchodzącego pociągu.

— KROTOSZYN. (Śmiertelne ukąszenie muchy). 15-letniego W. Jarmuzka, śpiącego na łące, ukąsiła muszka, tak, że mu twarz poważnie spuchła. Mimo zabiegu lekarza i dokonanej operacji zmarł w szpitalu na zakażenie krwi.

— ŁUCK. (Ogromny grad). We wsi Sukaczce spadł grad z nawałnicą, który wybił na przestrzeni 5 do 6 km zboże w 50 proc. Poszczególni gospodarze mają plony uszkodzone w 90 procentach.

— RÓWNE. (Strasne samobójstwo). — Marja Fedorcuk, zamieszkała w Ostrogu z powodu zawodu miłosnego popełniła samobójstwo, skacząc do rzeki Wilji z uwiązany na szyji kamieniem wagi 6 kg. Mimo natychmiastowej pomocy nie zdołano denatki odtarować.

— RÓWNE. (Trup noworodka). W potoku, płynącym przez Leonówkę (gm. Tuczyń) znaleziono zwłoki noworodka płci męskiej w stanie rozkładu. Dochodzenia w toku.

— NOWY SĄCZ. (Trojaczki). Karolina i Tomasz Szczotkowie, małżonkowie, ubodzy ludzie, mają już czterech synów. Obecnie Szczotkowa porodziła troje dzieci. Trojaczki cieszą się zupełnym zdrowiem. Są to ładni chłopcy, którym na chrzcie nadano imiona: Józef, Ignacy i Stanisław.

— RZESZYCE, pow. Mogilno. (Śmiertelny wynik kłótni). W Rzeszycy doszło pomiędzy kilku robotnikami do kłótni, 19-letni Stanisław Kępski został tak pobity i pokaleczony, że w szpitalu zmarł. Sprawców zabójstwa ujęto i odstawiono do dyspozycji sądu śledczego.

— BIAŁYSTOK. (Dziecko zadławiło się). W mieszkaniu doróżkarza Szturmaka przy ul. Żelaznej 4. syn Szturmaka karmiąc swą 7-miesięczną siostrzyczkę plackiem, spowodował przez swą nieuwagę, że dziecko zakrztusiło się większym kawałkiem ciasta. — Nim zdołano pomóc, dziecko zmarło.

— ŁÓDŹ. (Wielki pożar). W piątek wieczorem wybuchł pożar w wykończalni Kwasnera i Windenfelda, znajdującej się na 4 piętrze w gmachu fabrycznym przy ul. Żwirki i Wigury 13. Pożar ten przeniósł się z blaskawiczą szybkością na niższe piętra aż do parteru i rozszerzył się na parterze z niebywałą siłą w drugiej wykończalni Bóbrzyńskiego i Pacanowskiego. Pożar wybuchł w momencie, gdy robotnicy pracowali i wskutek tego wybuchła duża panika. Na szczęście przybyły zaalarmowane wszystkie straż pożarne z całego miasta. W czasie pożaru zostało kilku strażaków ranionych i poparzonych.

— WARSZAWA. (Okropna zbrodnia.) Władze policyjne prowadzą dochodzenie w sprawie potwornej zbrodni, dokonanej na osobie Antoniny Kurkówny z Miedzeszyna pod Warszawą. Według dotychczasowego materiału śledztwa Kurkówna wracała lasem koło Falenicy, gdzie napadło ją dwóch opryszków, którzy usiłowali dokonać gwałtu. Kurkówna stawiała opór. Doszło do walki, przyczem napastnicy tak silnie pobili Kurkównę, że straciła ona przytomność.

Przygodni przechodnie znaleźli ciężko raną dziewczynę i powiadomili o tem policję w Falenicy. Kurkównę przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego w Warszawie, gdzie zmarła nie odzyskawszy przytomności mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej. Dochodzenie trwa.

— WILNO. (Będąc zamożną skąpiła na jedzenie). W gminie janowskiej, koło wsi Marcinowce, znaleziono w rowie nieprzytomną kobietę, niej. Kubaciewiczową Jadwigę, mieszkankę wsi Umbry, która zemdląła z głodu.

Policja ustaliła, że jest to żebraczka, która jest właścicielką domu i

gruntu. Podczas rewizji znaleziono zaszyte w jej sukniach 800 dolarów amerykańskich i 1500 rubli w złocie w 15-tu rublówkach, tzw. imperjalach.

ZWIĄZEK STRZELECKI WOBEC KŁĘSKI POWODZI.

Powódź tegoroczna, jaka nawiedziła nasz kraj, przyjęła rozmiary katastrofy żywiołowej. Zabrała setki istnień ludzkich, zniszczyła tysiące siedzib ludzkich i osiedli, spustoszyła rozległe obszary uprawnych pól.

Wobec ogólnej żaloby i ogromu strat materialnych pociechę i otuchę przyniosła zdecydowana i solidarna postawa całego społeczeństwa, które spiesząc z samorządną i masową pomocą i ratunkiem dla dotkniętych klęską, dowiodło nie pierwszy raz swej dojrzałości obywatelskiej.

Stwierdzić należy, iż w tej akcji społeczeństwa Związek Strzelecki wysunął się na czoło.

Dla Związku Strzeleckiego była to próba wartości moralnej i sprawności organizacyjnej, która świadczy, że niestanna praca wychowawcza Z. S. osiąga zamierzone rezultaty i odpowiada poziomowi swych celów i zadań.

Zanim władze centralne i okręgowe Z. S. wobec nagłości klęski zdołały ująć akcję przeciwpowodziową w ramy planowych zarządzeń, — powiatu i oddziały Z. S. ruszyły samorzutnie do walki z żywiołem, ratując życie i mienie ludzkie, syjąc i naprawiając wały ochronne, zmniejszając rozmiary strat.

W ciągu dni powodzi pisma codzienne donosiły stale o bohaterstwie i pełnym poświęceniu strzelców, którzy z narażeniem życia o głodzie, dniem i nocą nie ustawali w pracy nad siłą. Nadeszły też wieści o bohaterstwie śmierci członków Z. S. w czasie niesienia pomocy.

Szczegółowe raporty i sprawozdania o udziale strzelców w walce z powodzią napływają niestannie.

Władze centralne i okręgowe Z. S. wydały szereg zarządzeń, dzięki którym w terenach nizinnych, gdzie akcję przeciwpowodziową można było zawniasu przygotować, — zorganizowane oddziały strzelców stanęły do pracy w pełnym pogotowiu, podporządkowując się kierownictwu akcji ogólnej.

W związku z klęską powodzi Zarząd i Komenda Główna Z. S. odwołały tegoroczny marsz „Szlakiem Kadrowki”, przekazując sumy przewidziane na organizację marszu do Ogólnopolskiego Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi. Nadto władze główne Z. S. zgłosiły gotowość wszystkich ogniw i członków Z. S. do współpracy w akcji zbiorkowej, przeznaczając na ten cel 2000 zł z kasy własnej, wszystkie składki członków Z. S. za m. sierpień i wrzesień, dochody ze wszystkich imprez i obchodów oraz fundusze przeznaczone na nagrody w zawodach, jakie odbędą się w tym czasie. Wreszcie pracownicy Zarządu i Komendy Głównej Z. S. opodatkowali się na rzecz zbiórki w wysokości 1—2 proc. od 3-miesięcznych poborów. R. G.

GEN. BLOMBERG ZASTĘPCA HITLERA.

Niektóre koła oczekują, że na stanowisko zastępcy Führera i kanclerza będzie powołany obecny minister Reichswehry generał von Blomberg.

Początkowo sądzono, że wybór padnie na premiera Goeringa, — który — jak wiadomo, ubiegał się o stanowisko wicekanclerza po nominacji von Papena na posła w Wiedniu.

Kandydatura ta jednakże jest uważana obecnie za nieaktualną.

Wobec wielkiego znaczenia, jakie odgrywa Reichswehra i celem zespolenia swej władzy z siłą zbrojną, Hitler postanowił, jak twierdzą w kołach dobrze poinformowanych, powołać ministra Reichswehry generała von Blomberga na drugi najwyższy urząd w państwie.

Obecny zastępca kanclerza w kierownictwie partji minister Hess zachowa swe funkcje.

STRASZNA NOC

Wielka burza

UDERZENIE PIORUNÓW SPowodOWAŁY KILKANAŚCIE POŻARÓW NIESZCZĘŚCIE NA DWORCU.

Po paru upalnych dniach w sobotę wieczorem nadeszła wielka burza jakiej już dawno nie notowano.

Od wieczora ok. godziny 9,15 przez całą noc pioruny były jeden po drugim, błyskawica nie pozwoliła na jakąkolwiek komunikację. Padal też wielki deszcz.

Uderzenia piorunów spowodowały kilka pożarów, których w okolicy było 6.

Jeszcze przed burzą Straż Ogniowa zaalarmowała straż syreną ustanawiając pogotowie.

Podczas burzy z dnia 4 na 5 bm. piorun uderzył w stodołę p. Szczerbowski w Małych Radowiskach. Ogień przerzucił się na chlew. Stodoła i chlew spłonęły doszczętnie.

Tej samej nocy od pioruna powstał pożar w zagrodzie p. Kalinowski w Łobdowie. Piorun zabił konia i wznicił pożar, od którego spaliły się: dom mieszkalny, stajnia i chlew.

W Wielkim Pułkowie zabita została żona Pawlikowskiego, robotnika osierocając siedmiu drobnych dzieci.

Z Wielkołaki donoszą:

W nocy z dnia 4 na 5 bm. piorun zabił Szymona Dembińskiego i poraził żonę jego Antoninę.

Piorun zabił śp. Szymona Dembińskiego w chwili, gdy był w kuchni.

W czasie burzy niektóre pociągi przychodziły na stację z opóźnieniem. Komunikacja samochodowa ustala.

Rano wskutek burzy wydarzyło

przy dworcu głównym nieszczęście O godz. 3,25 pędząca z szybkością 75 klm. lokomotywa z Torunia wjechała na wagony manewrującego pociągu towarowego.

Wskutek zderzenia 4 wagony zostały zniszczone i wyrzucone z szyn. Lokomotywa została lekko uszkodzona.

Ofiar w ludziach na szczęście nie było.

Straty wynoszą około 30 tysięcy złotych.

Powodem nieszczęścia była burza. Maszynista lokomotywy nie zauważył wskutek błyskawic semaforu na „stój”. Zauważył natomiast semafor nastawiony na wyjazd, i to nie dla lokomotywy, lecz pociągu towarowego.

Natychmiast przybył pociąg ratunkowy z taborem i rozpoczęto prace nad usunięciem zniszczonych wagonów.

Równocześnie na miejsce wypadku przybyli: kontroler ruchu p. Hrynyszczak, zast. naczelnika parowozowni p. Hruszka z Torunia przeprowadzając na miejscu dochodzenia. — Przerwy w ruchu żadnej nie było.

Od podróży jadących nocą pociągiem dowiadujemy się, iż burza wyrządziła wszędzie wiele szkód, powstałych zwłaszcza od pożarów.

Ludność na wsi wogóle nie spała Pootwierano drzwi wszystkich zabudowań, oraz puszczano z łańcuchów bydło. (y)

Wąbrzeźnianin - p. Józef Stańczewski delegatem Polonii brazylijskiej na II. Zjazd Polaków z zagranicy

W związku z odbywającym się w Warszawie sejmem wychodźstwa polskiego przybył do Warszawy jako delegat Związku Towarzystw Katolickich „Oświata” p. Józef Stańczewski, rodak naszego miasta. Osoba p. Stańczewskiego, dzielnego pracownika na niwie pracy społecznej wśród emigracji polskiej, jest dobrze znana z jego prac z zakresu literatury brazylijskiej i biblioteki wychodźstwa polskiego.

Jest on także współpracownikiem wielu pism w Brazylii, Ameryce Półn. Polsce i Niemczech.

Między licznymi jego pracami, które ukazały się na łamach „Głosu Wąbrzeskiego”, specjalnie podkreślić należy związane z naszym miastem, „Żywot i cuda bł. Bernarda z Wąbrzeźna”, oraz będąca w druku historia miasta Wąbrzeźna, która niebawem ukaże się naszym nakładem.

Mamy nadzieję, że syn naszego grodu, który dał zawsze dowód i to nie tylko w swych pracach literackich swego zainteresowania i przywiązania do nas skorzysta z okazji i zawita choć na krótki czas do nas. Serdecznie Go zapraszamy.

Sprawy gospodarcze

ULGI PODATKOWE W ZWIĄZKU Z AKCJĄ NA RZECZ POWODZIAN

Dyrektorzy izb skarbowych zostali upoważnieni do umarzania podatku dochodowego przypadającego od kwot ofiarowanych przez płatników tego podatku na rzecz powodzian.

Izby skarbowe będą umarzały podatek dochodowy od ofiar na rzecz powodzian na indywidualne podania płatników podatku dochodowego.

Zarządzenie to ma na celu wciągnięcie w akcję pomocy powodzianom najszerszych sfer społeczeństwa.

JAKIE PODATKI PŁATNE SĄ W SIERPNIU

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w miesiącu sierpniu płatne są następujące podatki:

1) do 15 sierpnia — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934, w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w miesiącu lipcu r. b. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przemysłowe I — V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

2) do 31 sierpnia — państwowy podatek od nieruchomości miejskich i od niektórych budynków w gminach wiejskich wraz z dodatkiem kryzysowym za II kwartał 1934 r.;

3) do 31 sierpnia — podatki: od lokali i od placów budowlanych za III kwartał 1934 roku;

4) do 31 sierpnia — nadzwyczajna dani na majątkowa przez płatników III grupy kontyngentowej (nieruchomości miejskie oraz budynki wiejskie, niezwiązane z gospodarstwem rolnem);

5) do 15 sierpnia — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notarjuszy (rejentów), pisarzy hipotecznych i komorników w mies. lipcu 1934 r.;

6) do 5 sierpnia — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 31 lipca r. b.; do 20 sierpnia — tenże podatek, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni sierpnia r. b.;

7) podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytalny i wynagrodzeń za najemną pracę, wraz z dodatkiem kryzysowym — w terminie do dni 7-miu po dokonaniu potrącenia podatku.

Nadto płatne są zaległości odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w sierpniu r. b.; tudzież podatki, na które płat-

Splyw kajakowców do morza

Coroczny wielki splyw wiosłarzy, żeglarzy i kajakowców — wodami śródlądowymi do morza, zorganizowany przez Ligę morską i Kolonjalną, odbędzie się w roku bieżącym pod nazwą „Cala Polska do Morza”, jak w roku ubiegłym. Wisłą do Bałtyku, do Gdańska i Gdyni.

Splyw osiągnie Gdynię dnia 17-go sierpnia br. — Kierownictwo splywu sprawować będzie Międzyzwiązkowa Komisja Sportów Wodnych przy Zarządzie Głównym Ligi Morskiej i Kolonjalnej pod przewodnictwem generała brygady Kwaśniewskiego.

Warunki uczestnictwa:

Udział w splywie wzięć może każdy obywatel polski, odpowiadający

następującym warunkom:

- członkostwo L. M. i K.
- posiadanie dowodu osobistego lub legitymacji uprawniającej do splywu przez Wolne Miasto Gdańsk,
- umiejętność pływania i wiosłowania
- wiek nie niżej 16 lat,
- wpłacenie przed zapisaniem się na listę uczestników splywu — ryczałtu w wysokości 15 zł.

Powroty koleją na koszt kierownictwa splywu.

Karty uczestnictwa wydaje Oddz. L. M. i K. p. Dziłiński, Urząd Skarbowy gdzie też można zapoznać się z regulaminem splywu.

Zapisy przyjmuje się tylko jeszcze dziś

nicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

NIEPRAWDZIWE WIADOMOŚCI O OPODATKOWANIU LOSÓW LOTERYJNYCH

W związku z wiadomościami, jakoby losy oraz wygrane Polskiej Państwowej Loterii Klasowej miały być opodatkowane na rzecz powodzian, dowiadujemy się z Generalnej Dyrekcji Loterii, że żadne tego rodzaju projekty nie były wogóle rozpatrywane.

Zarówno ceny losów loteryjnych jak i wysokość potrąceń od wygranych pozostają nadal bez żadnej zmiany.

Smutna rocznica

W niedzielę, dnia 5 sierpnia 1934 r. obchodzimy smutną rocznicę stracenia jednego z bojowników o wolność, dyktatora z czasów powstania 1863 roku.

Mija 70 lat od chwili, gdy na stokach cytadeli warszawskiej stracony został Romuald Traugutt.

Z jego śmiercią pogrzebaną została na długie lata ostatnia nadzieja wywalczenia Polsce niepodległego bytu. Wszyscy bohaterzy, których mściwa ręka prześladowców i oprawców moskiewskich dosięgła, żegnali się z myślą walki orężnej o wolność, żegnali się z własnym duchem i Orłem srebrnopiórym, trzepoczącym się bezsilnie w ciężkich i bolesnych okowach niewoli.

Romuald Traugutt zginął z rąk siepaczy carskich jako ostatni dyktator powstania styczniowego. Do ostatniej chwili aresztowania go trwał on niezachwianie na stanowisku, nie poddając się rozpacz, nie wypuszczając steru z ręki i ze spokojem spełniając swoje bohaterskie, a tragiczne zadanie i ofiarne na siebie przyjęte.

Wreszcie został on już jedynie piastunem czci i godności narodowej: mógł tylko wzniośle umrzeć.

5 sierpnia 1864 roku z głową ku górze wzniesioną, przekroczył próg wieczności.

Cisza cmentarna zapanowała w kraju — przez pół wieku. Bo oto w 50 lat później w tymże samym miesiącu występuje na widowie działają wolnościowych godny jego następcy — legionista Józef Piłsudski. Czynn legjonowy uwięziony został aureolą świętej wolności. Testament Romualda Traugutta wykonał Pierwszy nasz Marszałek Józef Piłsudski.

W INOWROCŁAWIU TANIO, ZDROWO I PRZYJEMNIE

Inowrocław łączy w sobie wszystkie zalety kulturalne miasta i letniskowego osiedla. Jest to rzadka cecha uzdrowiska, które z tej racji daje kuracjom przywykłym do wygód wszystko, czego wymaga a jednocześnie zapewnia mu odpoczynek, odprężenie nerwów w warunkach letniskowych.

Łagodny, słoneczny klimat, piękne położenie w olbrzymim 200-morgowym parku pozwalają kuracjom spędzać czas wolny od zajęć i zabiegów leczniczych na łonie natury.

Z drugiej zaś strony wszelkie nowoczesne urządzenia sanitarne, jak gaz, elektryczność, kanalizacja, wodociągi, kawiarnie pozwalają korzystać z wszelkich wygod i przyjemności, do jakich przyzwyczajeni są przybysz zmiasta.

Zakłady lecznicze stoją na wysokim poziomie, a naturalne czynniki lecznicze, jak solanka, ług borowina, rad przyczyniają się znakomicie do prowadzenia kuracji u wszystkich cierpiących na choroby przemiany materji, na goścień, serce, przy niedomaganiach nerwowych, anemji, katarach dróg oddechowych etc.

Pobyt w Inowrocławiu jest bardzo tani, a skala cen tak wielka, że każdy w zależności od swych środków materialnych może się tu urządzić. Niemalże też zachęta do wyjazdu na sierpień i wrzesień, poza ustaleniem się pogody słonecznej, będzie wiadomością, iż ministerstwo komunikacji zarządziło zastosowanie 25 proc. zniżki taryfy kolejowej przy powrocie z uzdrowiska.

STRACH I MASOWA HISTERJA

„Strach i masowa histerja — to dwa najsilniejsze uczucia — wyniesione przezemnie z podróży do Niemiec” — pisze w „Times” — profesor uniwers. londyńskiego — Rikket.

—o—

PRZYMUSOWA STERYLIZACJA.

W Essen (Niemcy) w pierwszym półroczu rb. przeprowadzono 190 przymusowych operacji sterylizacyjnych. Do końca roku projektowanych jest 400 operacji.

—o—

PRODUKCJA BEZROBOTNEJ INTELIGENCJI

Z pośród 17.000 maturzystów i maturzystek Wiednia, pracę otrzymało 7.000, pozostali zmuszeni są żyć na utrzymaniu rodziców.

—o—

CHOLERA W INDIACH.

Zanotowano w pierwszym tygodniu lipca rb. w całych Indiach 5.155 wypadków cholery, w tem 2.799 śmiertelnych. Są to skutki ostatnich powodzi i trzęsienia ziemi i związanego z tem pogorszenia się warunków sanitarnych kraju.

—o—

PRZEDŁUŻENIE ODROCZENIA SŁUŻBY WOJSKOWEJ.

Ministerstwo spraw wewnętrznych wystosowało do wojewodów okólnik, w którym wyjaśnia wątpliwości w zakresie przedłużenia odroczenia służby wojskowej z tytułu studjów wyższych.

Minist. wyjaśnia, że przedłużenie odroczenia służby wojskowej może być udzielone tylko poborowym, odbywającym służbę na tych samych wydziałach, na które uczęszczali w czasie uzyskania odroczenia służby po zakwalifikowaniu do kategorii A. Jeżeli zatem studujący zmienia rodzaj studjów po zakwalifikowaniu do kategorii „A” i po udzieleniu odroczenia służby wojskowej, przedłużenie odroczenia nie może mu być udzielone, chociażby zarówno studia pierwotne jak i studia nowe, uprawniały zasadniczo do odroczenia.

ZJADACZE DUSZ W BIRMANJI.

Misjonarze często napotykają w zwyczajach mniej lub więcej dziwnych, i w zabobonach ludności poważne przeszkody w szerzeniu zasad Chrystusowych. Niekiedy te trudności zamieniają się na korzyść siewców słowa Bożego, a szatan, zamiast zagrozić drogę do zbawienia, przyprowadza im dusze... Gdy Birmańczyk jest chory, napewno jeden z sąsiadów, opętany przez djabła, zjada jego duszę. Cała wieś pilnie się krząta, by znaleźć winowajcę. Ludziska oblegaska, a zadaniem chorego jest wyszukać chorego, wymieniają różne nazwiska tego, co chorobę sprowadził do domu. Chory, trawiony gorączką, wybelkotał jakieś nazwisko: bez względu na osobę i warunki tłum udaje się do „zjadacza duszy” i wypędza go z kraju. Powrócić wolno mu dopiero wtedy, kiedy chory, odzyskał zdrowie.

Wynani w ten sposób, nie wiedzą dokąd uciec, szukają często schronienia u katolickich misjonarzy, którzy ich chętnie przyjmują. Niekiedy „zjadacz duszy” godzi się na przyjęcie Chrztu świętego i staje się wzorowym chrześcijaninem, pilnie i gorliwie pracującym na zbawienie swej duszy.

KRONIKA

Kalendarzyk:

Data	Miesiąc	Dzień	Św. katolic.	Słońce	
				wschód	zachód
6	sierpień	P.	Przem. Pańskie	3,52	7,32
7	"	W	Kajetana	3,54	7,30
8	"	Ś.	Emiljana	3,55	7,28

OSOBISTE

Powiatowy komendant pw. i wf. p. por. Szalecki wrócił z urlopu i objął urządowanie. Kierownik szkoły powszechnej żeńskiej p. Julian Wacławski przeniesiony został do Chełmży. (y)

NA POWODZIAN

Podczas uroczystości srebrnych godów małżeńskich u pp: Makowskich zebrano na powodzia 5 złotych. (—)

KUJEMY ŁAŃCUCH

Zawezwana do kucia łańcucha przez p. Oleńkę Szwarcową, składam na powodzia 50 gr. i proszę p. Małgosię Retz, p. Genię Stellównę i p. Dogmę Wiśniewską do dalszego kucia łańcucha.

Elżbieta Hoenze

DO OBOZU

Do obozu w Garczynie wyjechały 3 członkinie drużyny samarytańska — pożarniczej pp: Lucja Makowska, komendantka, Cwiklińska i Kaniłowska z Wąbrzeźna.

SPIS PSÓW

Obecnie odbywa się w Wąbrzeźnie spis psów.

KOMUNIKAT

Urząd Skarbowy podaje do wiadomości, że Ministerstwo Skarbu upoważniło Izby Skarbowe do umarzania na podstawie art. 126 ustawy o państwowym podatku dochodowym kwot podatku dochodowego, przypadającego do świadczeń uskuteczonych przez płatników tego podatku na rzecz powodzian.

Ulgi powyższe mogą być stosowane tak do zaległości z lat ubiegłych jak i do należności bieżących podatku dochodowego. — Nie mogą być jednak stosowane do przedpłat na podatek dochodowy. —

Umorzenia uskuteczzone będą tylko na indywidualne podania płatników poparte wiarygodnymi dowodami, udowadniającymi wysokość świadczeń, uskuteczonych na rzecz powodzian. Podania należy wnieść do Urzędu Skarbowego.

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie

Z TARGU

Na piątkowy targ spędzono 205 prosiąt i 2 cielaki. (y)

LECZENIE W SANATORJUM P.C.K.

W sprawie kosztów leczenia członków PCK. w Sanatorium PCK. w Zakopanem podaje się do wiadomości, że członkom rzeczywistym PCK. za wyjątkiem ich rodzin mogą przysługiwać zniżki nie mniejsze od stawek ustalonych dla urzędników państwowych tj. obecnie zł. 11 — w II-jej kl. i zł. 7. — w II-jej kl. dziennie (za całkowite utrzymanie, opiekę lekarską, leki i niezbędne zabiegi). To samo dotyczy personelu urzędniczego w biurach PCK., który to personel powinien być rzeczywistymi członkami naszego Stowarzyszenia.

Dalsze ustępstwa od wyżej podanych opłat mogą być przyznane przez dyrektora Sanatorium w wyjątkowych wypadkach niezamownym i zasłużonym członkom PCK. Wysokość tych ustępstw określać będzie każdorazowo dyrektor Sanatorium w miarę możliwości budżetowych w danej chwili.

W celu uzyskania ewent. ustępstwa, ubiegający się o nie członek PCK., winien przesłać dyrektorowi Sanatorium następujące dokumenty:

- 1) świadectwo lekarskie, stwierdzające konieczność sanatoryjnego przeciwgruźliczego leczenia.
- 2) stwierdzenia przez władze administracyjne stanu niezamożności,
- 3) zaświadczenie ze strony właściwego Okręgu PCK., że petent jest długoletnim, zasłużonym członkiem Stowarzyszenia.

PODAJEMY DO WIADOMOŚCI

Czytelnikom, że w Liceum im. H. Poincaré'go w Nancy zostaną przyznane z początkiem r. szk. 1934/35 cztery stypendja, ufundowane przez Rząd francuski uczniom polskich.

Stypendja te polegają na przyznaniu wyznaczonym uczniom bezpłatnej nauki w wymienionym zakładzie, oraz bezpłatnego utrzymania (wraz z mieszkaniem) w interesie Liceum. Podróż odbywają zainteresowani na koszt własny. Ponadto muszą być zaopatrzeni w odzież, oraz pewną kwotę pieniężną na podręczniki i przybory szkolne.

Przeszło pół miliona szkód

WYRZĄDZIŁA MSZYCA W POWIECIE WĄBRZESKIM.

Mszyca, która specjalnie nawiedziła nasz powiat, wyrządziła naprawdę olbrzymie szkody, które obliczane są na

PRZESZŁO PÓŁ MILJONA ZŁ.

M majątku np. p. Mlickiego w Zażelenu mszyca zniszczyła całkowicie buraki wysadkowe, obszary strączkowe i tp. Straty wynoszą w tym wypadku

48 TYSIĘCY ZŁOTYCH

Takich wypadków w powiecie jest więcej.

Szczegółowych danych co do innych gospodarstw większych jeszcze nie mamy, bowiem w tych dniach wyjeżdża komisja razem z przedstawicielem naszego pisma. (y)

=0=

Zgłoszenia do wymienionego zakładu przyjmuje Dyrekcja Państwowego Gimnazjum w Wąbrzeźnie do dnia 5 sierpnia br.

Kandydaci starający się o przyjęcie do Liceum muszą spełniać następujące warunki.

- 1) winni być uczniami tut. Gimnazjum,
- 2) posiadać wiek około lat 15-tu, (średnie klasy py w nauce, gimnazjwdfmhbcs fwdgrbmh lrf-gimnazj.),
- 3) posiadać wzorowe zachowania się
- 4) zdolności, pilność i dobre postępy w nauce,
- 5) dobre znajomości j. francuskiego w słowie i piśmie,
- 6) zupełnie dobry stan zdrowia (zaświadczenie lekarza szkolnego).

Z powiatu

ODPUST

Łobdowo. W niedzielę 21 lipca odbył się w naszej parafii odpust. Uroczystą sumę odprawił ks. Pokorski z Wrock, kazanie zaś wygłosił ks. dziekan Łowicki z Niedźwiedzia. (y)

NA POWODZIAN

Łobdowo. Na powodzia zebrano od straganarzy podczas odpustu 7 złotych, które przekazano do KKO. pow. wąbrzeskiego. (y)

Z okolicy

× Górzno. (Zabójstwo.) W ub. sobotę wywiązała się kłótnia pomiędzy damatorami Franciszkim i Konstancją Lange z jednej strony a lokatorami Bernardem i Kazimierzem Dąbrowskim z drugiej. Kłótnia powstała na tle mieszkaniowym. Od kłótni przyszło do bójkii w następstwie czego została zastrzelona przez Langów Dąbrowska Kazimiera, zaś Dąbrowski utracił oko. Kto z Langów miał broń i z niego strzelał narazie nie wiadomo. Dopiero ustalą to śledztwo.

Zboże zwyczajuje

W Polsce tendencja zwyczajowa wybitnie zaznaczyła się w ostatnich dniach w Poznaniu. Zwyczajowała pszenica i żyto oraz mocniej jęczmień browarowy a także rzepak i rzepik ozimy.

Podaż zboża na rynek wzrasta u miarkowanie. Znaczną część zakupu żyta pokrywa zapotrzebowanie ze

strony prywatnych kupców zbożowych oraz młynów co świadczyłoby o odradzającym się u nas procesie zakupu zboża na magazyn przez handel prywatny.

Na rynku warszawskim mocno Jęczmień browarny i strączkowy.

Radjoprogram

WTOREK, 7 SIERPNI

6,30 Audycja poranna. 12,10 Koncert zespołu Adamskiej Grossmanowej. 13,00 Dziennik południowy. 13,05 Program dla dzieci i młodzieży. 13,20 Muzyka popularna. 13,55 Z rynku pracy. 14,40 Pogadanka muzyczna o „Zygrydzie” Wagnera. 15,55 „Zygryd” — dramat muz. R. Wagnera (Tr. z Bayreuth akt I-szy). 17,30 Skrzynka PKO. 17,45 Recital śpiewaczy Z. Żmigród-Fedyczkowskiej. 18,10 Reportaż. 18,25 „Zygryd” (transmisja aktu II-go). 19,45 Pogadanka o turnieju lotniczym. 20,00 Myśli wybrane. 20,15 Wiadomości sportowe. 20,25 Recytacje poezji. 20,35 Dziennik wieczorny. 20,45 Wiadomości rolnicze. 20,55 „Zygryd” (transmisja aktu III-go z Bayreuth). 22,25 Promieniotwórczość metali. 22,40 Muzyka taneczna. 23,05 Polacy z zagranicy, uczestnicy zjazdu, przemawiają do swych rodzin na obczyźnie. 23,10 Kabaret Kadrowiaci.

SRODA, 8 SIERPNI

6,30 Audycja poranna 12,10 Z operetek i filmów. 13,00 Dziennik południowy. 13,05 Koncert zespołu salonowego Bodeńskiego. — 16,00 Pół godziny muzyki lekkiej. 16,30 Transmisja z finałów igrzysk Polaków z zagranicy na stadionie Wojska Polskiego w Warszawie. 17,00 Audycja dla dzieci. 17,15 Muzyka dla najmłodszych. 18,00 Książka i wiedza — 18,15 Transmisja uroczystego zamknięcia igrzysk na stadionie Wojska Polskiego. 18,50 Muzyka. 18,45 Wspomnienia legionowe. 19,15 Muzyka lekka. 19,50 Wiadomości sportowe. 20,02 Feljton aktualny. 20,12 Na swojską nutę — koncert. 20,50 Dziennik wieczorny. 21,00 Capstrzyk Marynarki Wojennej z Gdyni. 21,02 Skrzynka pocztowa rolnicza. 21,12 Koncert. 22,00 Trębacz ze Stanisławowa — kwadrans literacki. 22,15 Muzyka taneczna. 23,05 Polacy z zagranicy, uczestnicy zjazdu, przemawiają do swych rodzin na obczyźnie.

Drukami i nakładem Zakłady Graficzne Bolesława Szczuki. Redaktor odpowiedzialny Adam Szczuka w Wąbrzeźnie

Do Km. 1107/34

PRZETARG PRZYMUSOWY

W sobotę dnia 11 sierpnia 1934 r. o godz. 9-tej sprzedawać będę w drodze publicznej licytacji w Nowym Mlewcu u. p. Franciszka i Klary małż. Wiśniewskich najwięcej dającym za gotówkę następujące przedmioty.

1 stół rozciągnany dębowy, 1 bielizniarkę sosnową, 1 zegar ścienny, 1 maszynę do szycia „Singer”, 1 kanapę pluszową czerwoną, 4 poduszki na kanapę, 1 stół sosnowy, 1 nakrycie pluszowe na stół, 1 bielizniarkę, 1 zegar w statui, 1 dywan, 2 chodniki, 1 lustro z konsolką, 1 szatę do rzeczy sosnową, 3 krzesła wyplatane trzcina, 1 ubranie czarne męskie nowe, 1 tutro damskie na barankach, 40 ctr. żyta znajdującego się w stogu, 2 tuczniki wagi około 180 H. każdy, 1 powózek parokonna czarna, 1 powózek jednokonna żółta, 1 sanie wyjazdowe, 1 jałówek, 1 1/2 roczną, 1 jałówek 1/2 roczną, 1 jałówek 3/4 roczną.

których łączna suma oszacowania wynosi 1.721 złotych.

(—) WACŁAW KOZŁOWSKI

Komornik Sądu Grodzkiego w Kowalewie.

Otrzeżenie

Otrzeżam P.P. Kupców zbożowych oraz wszelkich osób przed nabywaniem zboża od ks. kuratosa Bernarda Goebła z Ostrowitego, gdyż piony z plebanki i takowe należą jeszcze w myśl wyroku Sądu Polubownego z dnia 9. 7. 34 r. oraz postanowienia Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 31. 7. 34 r. do mnie. Ks. kuratosa Goebła pociągnąłem do odpowiedzialności sądowej.

K. Krużycki

były dzierżawca Plebanki Ostrowite.

Żywoć i cuda
błogosławionegoBernarda
z Wąbrzeźna

pióra Józefa Stańcówskiego w cenie 50 gr. do nabycia w Ekspedycji Głosu Wąbrzeskiego

Służąca

kochająca dzieci, do wszelkich prac domowych zaraz potrzebna ul. Wolności 40 l. pięć.

Lokomobilę

w dobrym stanie nadająca się do mlócenia sprzeda

Impregnacja
Bydgoszcz
Marszałka Focha 4

KTO

pragnie znaleźć zajęcia lub dobrze sprzedać — niepotrzebne przedmioty winien ogłosić się w

„Głosie

Wąbrzeskim“

Cieżar kryzysu

odezwują tylko firmy nie rozumiejące potrzeby ogłaszania się. Ogłoszenia umieszczane w GŁOSIE przynoszą wielki zysk.

Stemple kauczukowe i metalowe
Szyldy mosiężne na drzwi i firmowe
każdej wielkości i formatu
po cenach najtańszych
poleca
Gros Wąbrzeski
Wąbrzeźno